

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-S1-1551/76-2
od 29.VI 1976.

Vijeće: Petar Sremac, Gavro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Odgovornost špeditera prema svom komitentu za manjak tereta koji je brodar predao na određištu - Protest - Špediter za taj manjak ne odgovara ako je brodaru pravovremeno uložio valjani protest i time očuvao prava komitentu da traži od brodara naknadu štete - Protest je valjan ako sadrži broj teretnice, oznake tereta i manjak po količini koji se pokazao na kraju iskrcaja - Kod toga je neodlučno da je protestiran manjak u većoj količini nego li je kasnije utvrđen

Tužitelj je sljednik komitenta tuženoga, a tuženi je špediter, koji je za svog komitenta preuzeo teret od brodara.

Medju strankama je nesporno da je tuženi odmah nakon iskrcaja protestirao manjak od 110 vreća; da je nakon protesta brodar naknadno isporučio još 33 vreće; da je nakon toga utvrđen manjak od 27 originalnih vreća, što je protestirano naknadnim protestom od 20. i 26.IX 1974. g. brodarovom agentu; da je po avarijskom komesaru "Jugoslavija Lloyd" i brojaču "Jugoinspektu" konačno utvrđen manjak od 27 vreća; da je bilo pometačine 5.500 kg.

Nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza prvostepeni sud pobijanom presudom obvezao je tuženog, jer smatra da je tuženi odgovoran za nastali manjak zato što nije brodaru na određen i pravilan način protestirao manjak, pa je time tužitelju kao pravnom sljedniku primatelja onemogućio da za utvrđeni manjak dobije naknadu od brodara.

Tuženi pobija presudu žalbom zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlaže da se pobijana presuda preinači i tužitelj odbije sa zahtjevom, odnosno da se presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Žalitelj u žalbi ističe da prvostepeni sud, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, nepravilno uzima da je tuženi u bilo kom pogledu povrijedio svoje obveze kao

uredan špediter i time pričinio štetu svom nalogodavcu - krajnjem korisniku odnosno tužitelju kao njegovom pravnom sljedniku. Tuženi je kao špediter i neposredni primatelj odmah nakon iskrcaja protestirao manjak od 110 vreća ribljeg brašna protestom od 14.X 1974.godine.

Ističe nadalje da je u sporu koga je tužitelj vodio protiv brodaru utvrđena činjenica da brodar nije odgovoran za manjak jer da se radi o manjku koji je s obzirom na vrstu robe normalan i da za njega brodar ne odgovara, a što sve slijedi iz odluke Višeg privrednog suda br.S1-1628/75 i S1-2135/75.

Odnosni manjak u stvari predstavlja rasap robe koji je nastao uslijed posebne vrste pakiranja, pa za njega ne odgovara brodar. S obzirom da je tuženi kao špediter poduzeo sve mjere da zaštiti interese svoga nalogodavca, ne može biti odgovoran za štetu koju je tužitelj pretrpio time što je svom predniku s naslova osiguranja platio konačno utvrđeni manjak robe.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio i preinačio prvostepenu presudu na način da je tužbeni zahtjev odbio.

S obzirom na nesporno utvrđeno činjenično stanje da je tuženi kao špediter i primatelj robe utvrđeni manjak neposredno nakon iskrcaja od 110 vreća ribljeg brašna uredno i na propisan način protestirao brodaru; da se naknadno pokazalo ponovnim prebrojavanjem i uvrečavanjem pometačine na brodu da je manjak svega 27 vreća; da je tuženi špediter naknadno brodarovu agentu postavio ponovni protest za umanjenu količinu, ne može se uzeti da je tuženi špediter prilikom preuzimanja robe po nalogu svog nalogodavca i vlasnika robe po teretnici propustio bilo koju radnju koju je kao uredan špediter bio dužan obaviti.

Ako špediter kao primatelj robe uloži uredan protest u pogledu manjka robe navodeći u protestu broj teretnice, oznake tereta i manjak po količini koji se pokazao na kraju iskrcaja, time sačuva prava svog nalogodavca prema brodaru u smislu odredaba čl.71. Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova, ima se uzeti da je u cijelosti udovoljio obvezama urednog špeditera.

Okolnost da se naknadnim prebrojavanjem i utvrđivanjem štete utvrdio manjak tereta tako da je prvobitno utvrđeni manjak bio veći, ne može se uzeti da bi time bila umanjena valjanost i vrijednost prvobitnog protesta.

U pomorskom poslovanju kod iskrcaja masovnih tereta moguće je da prilikom iskrcavanja dodje do izvjesnih grešaka u brojanju, te da se naknadno utvrdi da je manjak koji je bio prije utvrđen manji. U takvim slučajevima naknadnim utvrdjivanjem konačnog manjka brodar stiče mogućnost da dokaže da prvobitno protestirani manjak nije onoliki kako je to protestirano, već da je manji. Ova okolnost međjutim ni u koliko ne upućuje da bi prvobitni protest bio manjkav ili nedostatan. Kad je dakle tuženi kao špediter podnio uredan protest na temelju kojega je sačuvao svom nalogodavcu prava prema brodaru za veći manjak, ne može se uzeti da bi tuženi kao špediter propustio dužnu pažnju u pogledu utvrdjivanja manjka tereta, koji se kasnije pokazao manjim, te da bi time prouzročio štetu svom nalogodavcu.

Okolnost da je tužitelj kao pravni sljednik prima-telja u sporu prema brodaru podlegao jer je sud utvrdio da za utvrđeni manjak brodar ne odgovara, ne može se uzeti da bi samim tim to ukazivalo na činjenicu da je do štete tužitelju došlo propustom dužne pažnje tuženoga kao špeditera.

P.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.V-Sl-237/76-2
od 10.VIII 1976.

Vijeće: Franjo Gložinić, dr Zdenko Antić, dr Leo Petirš

Prijevoz stvari cestom - Obvezno osiguranje od odgovorno-
sti vlasnika odnosno korisnika motornog vozila - Vozarova
odgovornost - Vozar ne odgovara za štetu prouzrokovanu
sudarom vozila koje nije mogao spriječiti - Obveznim osi-
guranjem od odgovornosti vlasnika odnosno korisnika mo-
tornog vozila nije pokrivena šteta prouzrokovana teretu
koje odnosno vozilo prevozi

Tužitelj je osiguravajuća radna organizacija koja je svom osiguraniku, trećoj osobi, isplatila štetu nastalu na robi, pošiljci svježe paprike, do koje je došlo uslijed kvara jednog dijela pošiljke (oko 25%) zbog toga, što je pošiljka kamionom putovala od Opuzena do odredišta u Zagrebu tri dana po vrućini u ljetnim danima, (od 25. do 29. VII